

Naapuruussuhdelain mukaiset tapaukset

Valtakunnalliset
meluntorjuntapäivät
Jyväskylässä 23.3.2023

Riikka Mäki

Yleistä

- ✓ Hallinto-oikeus ratkaisee asian sille tehdyn valituksen johdosta. Asiaa ei voida ratkaista laajemmin kuin on vaadittu. Asiaa ei voida ratkaista valittajan vahingoksi.
- ✓ Asian selvittämiseen vaikuttavat muun muassa valitusasetelma ja asian oikeudellinen laatu.

Vaasan hallinto-oikeus 1.12.2022, numero 1356/2022

- ✓ Kaupungin ympäristöasiantuntija oli myöntänyt yhtiölle ympäristöluvan moottoriurheiluradan toimintaan.
- ✓ Haitankärsijä ja ELY-keskus valittivat päätöksestä. Yksityishenkilö perusteli valitustaan muun muassa erittäin vakavalla meluhaitalla, joka kohdistuu moottoriurheiluradan lähellä asuviin ihmisiin, heidän asumisterveyteensä, yleisemmin heidän terveyteensä ja asumisviihtyvyyteensä. Myös ELY-keskuksen valitusperusteena oli melu.
- ✓ VHaO kumosi kaupungin ympäristöasiantuntijan päätöksen ja hylkäsi lupahakemuksen.
- ✓ Moottorirata sijaitsee kaupungin keskustaajaman pohjoispuolella noin 1,5 kilometrin etäisyydellä kaupungin keskustasta.

Vaasan hallinto-oikeus 1.12.2022, numero 1356/2022

- ✓ Melumallinnuksen perusteella maksimimelun (LAFmax) yli 90 dB:n alueelle sijoittuu M4-luokan tapahtumissa viisi asuinrakennusta, 80–90 dB:n alueelle yli 100 asuinrakennusta ja 1–2 loma-asuntoa ja 60–70 dB:n alue ulottuu viiden kilometrin etäisyydelle toimintapaikasta.
- ✓ VHaO oli 18.5.2020 antamallaan lainvoimaisella päätöksellä kumonnut moottoriurheiluradan toimintaa koskevan 1.8.2018 myönnetyn ympäristöluvan ja hylännyt yhtiön aikaisemman ympäristölupahakemuksen.
- ✓ Uusi hakemus oli huomattavasti supistetulla toiminnalla, silti erittäin voimakas melu kaikkein meluisimpina toimintapäivinä ja kohtalaista melua muinakin toimintapäivinä.

Vaasan hallinto-oikeus 1.12.2022, numero 1356/2022

- ✓ Meluselvitys oli itse kiihdytysajotoiminnan osalta riittävä, mutta oheistoimintojen ja muiden melua aiheuttavien toimintojen osalta ei — kaikilta osin riittävä eikä täysin vastannut sitä, mitä VHaO oli edellisessä päätöksessään selvitykseltä edellyttänyt.
- ✓ Rakenteellinen meluntorjunta ei ollut mahdollista, vain aikarajoitukset.
- ✓ Toiminta oli myös yleiskaavaan ja sen kaavamääräyksiin nähden ongelmallinen, vaikkei suoranaisesti katsottu kaavan vastaiseksi.

Vaasan hallinto-oikeus 22.4.2022, numero 22/0005/3

- ✓ Ympäristölautakunta oli määrännyt tuulivoimayhtiön hakemaan YsL 27 §:n 2 momentin 3 kohdan perusteella ympäristölupaa tuulivoimapuiston toimintaan 50.000 euron uhkasakon uhalla.
- ✓ Yhtiö valitti päätöksestä.
- ✓ VHaO hylkäsi valituksen, mutta ajan kulumisen vuoksi pidensi ympäristöluvan hakemiselle asetettua määräaikaa.
- ✓ Yhtiön alkuperäinen konsultti oli selvityksissään todennut, että meluhaittaa aiheutuu. Yhtiö vaihtoi konsulttia, joka näki asian toisin.
- ✓ Lautakunta hoiti asiaa ansiokkaasti, mm. hallintopakkopäätös oli asiantuntevasti laadittu.

Vaasan hallinto-oikeus 22.4.2022, numero 22/0005/3

- ✓ Erityisesti talvella, jäätävissä olosuhteissa (lapojen jäätyminen lisää melua) oli todettu meluhaitta lähimmissä asuinpihapiireissä. Jäätävien olosuhteiden mahdollisuus vuosittain oli pitkä ajanjakso (4 kk). Lisäksi ohjearvot saattoivat toisinaan ylittyä myös normaaleissa olosuhteissa.
- ✓ Mittauksissa todetuilla melun häiritsevyysominaisuuksilla oli merkitystä ratkaisussa. Melu oli vaihtelevasti tonaalista ja impulssimaista, myös amplitudimodulaatiota (merkityksellistä sykintää) esiintyi.
- ✓ Yhtiö oli valituksestaan huolimatta pyrkinyt korjaamaan asiaa, osin myös yhtiön edustajat olivat myöntäneet ongelman julkisuudessa.
- ✓ Luvan hakemiseen velvoittaminen ei myöskään katsottu ennenaikaiseksi, koska melusta oli alettu valittaa jo vuonna 2017, eikä yhtiön suunnittelemien korjaustoimenpiteiden vaikuttavuudesta ollut varmuutta.

Vaasan hallinto-oikeus 17.12.2021, numero 21/0151/3

- ✓ Tekninen lautakunta oli määrännyt YsL 179 §:n nojalla yhtiön selvittämään YsL 142 §:n mukaisen ääniympäristön laadun (päävelvoite) 20.000 euron uhkasakon uhalla. Tämä tulee tehdä suorittamalla melumittaukset tuulivoimapuiston alueella siten, että melutaso lähimmällä asuinkiinteistöllä tulee luotettavasti selvitettyä.
- ✓ Yhtiö valitti päätöksestä.
- ✓ VHaO kumosi teknisen lautakunnan päätöksen.

Vaasan hallinto-oikeus 17.12.2021, numero 21/0151/3

- ✓ Lautakunta oli asukkaiden häittailmoitusten perusteella määrännyt yhtiön suorittamaan tuulivoimapuiston melusta uusia mittauksia. Aiemmat meluselvitykset oli todettu VHaO:ta myöten päteviksi ja ympäristöhallinnon ohjeistuksen mukaan laadituiksi. VHaO oli myös katsonut, ettei kohtuutonta räsitystä melusta aiheudu, eikä näin ollen ympäristölupaakaan tarvita.
- ✓ Vaikka yhtiöllä on selvilläolovalvontavaltuus, asiassa ei ollut esitetty perusteita sille, että laaditut selvitykset eivät enää pätsi. Olosuhteet eivät olleet muuttuneet millään tavoin. Lautakunta tai viranhaltija ei ollut selvittänyt asiaa esimerkiksi tarkastuksin tai katselmuksin. Valituksissa ei ollut uudentyyppisiä väitteitä, esim. melun häiritsevyyspiirteistä (tonaalisuus, impulssimaisuus, merkityksellinen sykintä).
- ✓ VHaO totesi, että päätös ei estä määräämästä jatkossa selvityksiä perusteita ilmenee.

Vaasan hallinto-oikeus 17.1.2023, numero 31/2023

- ✓ Valvontajaosto oli hylännyt luvan hakijoiden maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaista yhteislupaa koskevan hakemuksen.
- ✓ ~~Luvan~~ hakijat valittivat päätöksestä.
- ✓ VHaO hylkäsi valituksen.
- ✓ VHaO katsoi, osin toisin kuin valvontajaosto, että maisema- ja kauneusarvoihin, luonnonesiintymiin, pinta- ja pohjavesiin ja vesien johtamiseen sekä itse toiminnasta aiheutuviin melu-, pöly- ja värinähaittoihin liittyvät seikat eivät olisi olleet esteenä ympäristöluvan myöntämiselle.

Vaasan hallinto-oikeus 17.1.2023, numero 31/2023

- ✓ Sen sijaan VHaO katsoi, että toiminnan aiheuttamasta raskaan liikenteen merkittävästä lisääntymisestä ja tästä aiheutuvista melu-, pöly ja värinähaitoista ei saadun selvityksen perusteella ennalta arvioiden voida varmistua siitä, ettei liikenteen lisääntymisestä aiheutuisi NaapSL 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta ja YsL 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua viihtyvyyshaittaa lähinnä toiminta-aluetta ja kuljetusreittiä sijaitsevilla asuinkiinteistöillä.
- ✓ Kyseessä olevan tien liikenteen lisääntyminen muodostuisi pääasiassa suunniteltuun ottamistoimintaan liittyvistä kuljetuksista ja raskaan liikenteen lisääntymisestä ennestään hiljaisessa asuinympäristössä.

Kiitos mielenkiinnosta!

Alla lisää oikeustapauksia omatoimiseen opiskeluun

Vaasan hallinto-oikeus 6.4.2022, numero 367/2022

- ✓ Ympäristöpäällikkö oli myöntänyt yhdistykselle ympäristöluvan ampumaradan toimintaan. Kyse oli vuonna 2009 myönnetyn ympäristöluvan muuttamisesta.
- ✓ Haitankärsijät valittivat päätöksestä.
- ✓ VHaO kumosi ympäristöpäällikön päätöksen ja palautti asian uudelleen käsiteltäväksi.
- ✓ Meluselvityksessä oli puutteita. Lisäksi ohjearvojen ylityksiä oli jo nykyisessä toiminnassa, silti laajennetulle toiminnalle myönnettiin lupa. Ampumaratojen (ei-sitovaa) kansallista BAT-selvitystä oli tulkittu harhaanjohtavasti siten, että ko. selvityksen perusteella rakenteellisen meluntorjunnan (ts. raja-arvojen alittumisen) voisi kompensoida käyttöaikarajoituksin.

Vaasan hallinto-oikeus 6.4.2022, numero 367/2022

- ✓ Vapaa-ajan asuntojen osalta tiukempia melutason raja-arvovaatimuksia ei ollut otettu huomioon.
- ✓ Toisaalta kansallinen BAT-ohjeistus on ristiriitaista. Tästä syystä VHaO ei sulkenut täysin pois mahdollisuutta, että merkittävin toiminta-aikarajoituksin olisi voitu kompensoida ohjearvojen alittumatta jääminen (rakenteellinen meluntorjunta). Määrätyt toiminta-aikarajoitukset olivat kuitenkin minimaalisia ja osin toiminta-aikaan tuli jopa laajennuksia.
- ✓ Melun leviämisen kannalta kivääriammuntaa hankalamman haulikkoammunnan määrään sallittiin lisäystä kivääriammunnan vähentyessä.

Vaasan hallinto-oikeus 5.1.2023, numero 2/2023

- ✓ AVI oli myöntänyt toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan yhtiön rehutehtaan toiminnan olennaiseen muutokseen ja muuttanut toimintaan vuonna 2013 myönnettyä ympäristölupaa muuttaen tiettyjä lupamääräyksiä ja lisäten joitakin lupamääräyksiä. Lupa koskee laitoksen toimintaa arkipäivien keskeytymättömän kolmivuorotyön lisäksi myös viikonloppuisin tuotantomäärän ollessa noin 40 000 tonnia vuodessa. Muilta osin on noudatettava vuonna 2013 myönnetyssä ympäristöluvassa annettuja määräyksiä.
- ✓ ELY-keskus valitti AVI:n myöntämästä luvasta toiminta-ajan laajentamiseksi viikonloppuihin, keskeytymättömään 3-vuorotyöhön. Taustalla oli aiempi hakemus, jonka perusteella myönnetyn luvan VHaO oli kumonnut ja palauttanut vuonna 2021.

Vaasan hallinto-oikeus 5.1.2023, numero 2/2023

- ✓ Keskeiset ympäristöhaitat ovat melu ja haju. Näistä aiemmassa vaiheessa oli myös kaksi haitankärsijän valitusta, nyt uuden luvan osalta valitti vain ELY-keskus, eikä sekään haittojen suuruuden, vaan lupamääräysten liian suuren tulkinnanvaraisuuden ja siten hankalan valvottavuuden perusteella.
- ✓ VHaO valituksen enemmälti hyläten muutti AVI:n päätöksen kahta lupamääräystä, mm. ELY-keskukselle 3 vuoden välein toimitettavaksi määrätty melun leviämismallinnuksen päivitys ja siihen liittyvät melumittaukset muutettiin ensimmäisen selvityskerran osalta YsL 54 §:n mukaiseksi AVI:lle tehtäväksi erityiseksi selvitykseksi. Lupamääräystä täsmennettiin muutenkin luvassa määrätyn enimmäismelutason selvittämisen osalta. Lisäksi luvassa ELY-keskukselle toimitettavaksi määrätty melun ja hajun hallintasuunnitelma tulee toimittaa ELY-keskukselle hyväksyttäväksi, jotta ELY-keskus siihen sisältyvästä tarkkailusuunnitelmasta määräyksiä.

Vaasan hallinto-oikeus 5.1.2023, numero 2/2023

- ✓ Enemmälti VHaO katsoi, että lupapäätös oli siinä määrin riittävästi yksilöity ja täsmällinen kuin on mahdollista ja että ELY-keskus voi sen perusteella ympäristölupaa valvoa.
- ✓ VHaO teki samana päivänä myös päätöksen voimassa ollutta lupaa koskeneesta uhkasakon tuomitsemispäätöksestä (toimiminen luvan vastaisesti viikonloppuisin). Päätös pysytettiin, mutta uhkasakkoa pienennettiin hieman.

Vaasan hallinto-oikeus 21.12.2022, numero 1407/2022

- ✓ AVI oli muuttanut sataman vuonna 2006 myönnettyä ympäristölupaa niin, että uutena toimintana satamassa voidaan myös hakea puutavaraa sataman koillisosassa sijaitsevalla kivihiilikentällä kivihiilen varastoinnin loppuessa sekä välivarastoida syntyvää puuhaketta. Laivakuljetuksiin liittyen satamassa voidaan lisäksi välivarastoida kierrätyslaketta ja kivimursketta.
- ✓ Haitankärsijät valittivat päätöksestä.
- ✓ VHaO kumosi ja palautti asiat AVI:lle uudelleen käsiteltäväksi.

Vaasan hallinto-oikeus 21.12.2022, numero 1407/2022

- ✓ AVI oli antanut X:n pohjois- ja eteläsatamasta noin vuoden välein erilliset ympäristölupapäätökset. Hakemukset oli kuitenkin jätetty melko lähekkäin (vain kesäloma-aika välissä). Kumpaankin satamaan myönnettiin lupa uusille, meluisille toiminnoille: toiseen puuhakkeen haketusta ja toiseen metalliromun käsittelyä.
 - ✓ Asioissa oli erilliset meluselvitykset, joissa ei ollut riittävästi otettu huomioon toiminnan muutoksia ja yhteisvaikutuksia toisen sataman sekä muiden melua aiheuttavien toimintojen kanssa. Lisäksi pohjoissataman meluse-
- pahoja puutteita romumetallin käsittelytoiminnan melun arvioin

Vaasan hallinto-oikeus 21.12.2022, numero 1407/2022

- ✓ Hakemuksissa esitettyjen selvitysten perusteella satamien uusien toimintojen melualueet ovat oleellisilta osin päällekkäisiä, joten toiminnoista aiheutuvaa melua olisi tullut tarkastella uudessa tilanteessa kokonaisuutena yhteisellä melumallinnuksella sekä laatia esitys yhteensovitetusta meluntorjunnasta satamissa.
- ✓ Kun otettiin lisäksi huomioon hakemusten vireille tulon ajankohtien lähekkäisyys, lupahakemusten käsittely olisi lähtökohtaisesti tullut ajoittaa siten, että meluselvitykset olisi määrätty yhteisesti ja lupamääräykset olisi tarvittavilta osin sovitettu yhteen (YsL 46 §). Luvan myöntämisedellytyksissä kokonaisuus harkittava YsL 49 §:n mukaisesti.

Vaasan hallinto-oikeus 21.12.2022, numero 1407/2022

- ✓ Lupapäätöksissä oli muutenkin melun raja-arvot samoin kuin melua koskeva tarkkailu määrätty liian suppeasti koskemaan vain yhtä lähintä kiinteistöä (perua voimassa olleista luvista).
- ✓ Valituksissa oli esitetty muitakin huolenaiheita melun lisäksi ja nämä olivat osin oikeita. Palautuksen keskeinen peruste oli kuitenkin melu. Erityisesti pohjoissataman osalta vaadittiin lupaa kumoon kaavan vastaisena. Tähän VHaO:n nyt annettu päätös ei perustu, mutta uudet kaavasunnitelmat tuovat satamien läheisyyteen uutta asutusta, mikä tekee meluasiasta aiempaakin merkityksellisemmän.

Vaasan hallinto-oikeus 12.10.2022, numerot 1118/2022 ja 1119/2022

- ✓ Ympäristötarkastaja oli hyväksynyt yhtiön tilapäistä melua ja tärinää aiheuttavasta toiminnasta tehdyt YsL 118 §:n mukaiset ilmoitukset koskien helikopterilennätystä.
- ✓ Haitankärsijät valittivat päätöksistä.
- ✓ VHaO kumosi ympäristötarkastajan päätökset ja edellytti, että toiminnalle haetaan ympäristölupaa YsL 27 §:n 2 momentin 3 kohdan eli NaapSL:n mukaisen kohtuuttoman rasituksen perusteella.

Vaasan hallinto-oikeus 12.10.2022, numerot 1118/2022 ja 1119/2022

- ✓ Yhtiö oli tehnyt kaksi meluilmoitusta toiminnasta, joka toistui vuosittain ja jossa yleisölennätyksiä helikopterilla tehtiin neljänä sesonkiajankohtana, kunakin useiden viikkojen mittaisina jaksoina. Lennätyksiä oli tiheään tahtiin ja melu lähimpien haitankärsijöiden asuinkiinteistöillä voimakasta.
- ✓ Kyse ei ollut ilmailulain tarkoittamasta lentopaikasta, joten toiminta ei edellyttänyt ympäristölupaa YsL:n liitteen 1 taulukon 2 kohdan 12 b perusteella.